

PREDNOSTNE NALOGE OBČINE ZAGORJE OB SAVI V LETU 2015

Občina Zagorje ob Savi bo v letu 2015 nadaljevala dosedanje usmeritev, ki dolgoročno temelji na trajnostnem razvoju v sozvočju z ohranjanjem visoke ravni socialnega varstva vseh družbenih skupin. Takšno občinsko politiko, za katero je doslej obstajal konsenz med vsemi političnimi skupinami, zastopanimi v občinskem svetu, bo zagotavljal proračun za leto 2015, ki ohranja uravnoteženo razmerje med investicijskim in tekočim delom odhodkov. Proračun za leto 2015 sicer nastaja v izjemno zaostrenih makroekonomskih in javnofinančnih razmerah, hkrati na njegov obseg in strukturo vpliva vrsta neznank, ki jih je bilo treba upoštevati pri pripravi proračuna. Zato se ta v obdobju med prvim in drugim branjem spreminja, saj državni proračun odločilno vpliva na strukturo in obseg občinskega proračuna, pri čemer v času priprave še ni rebalansa državnega proračuna za leto 2015. Ker se na državni ravni nadaljuje politika drastičnih rezov pri financiranju občin, se po napovedih utegne zgoditi, da bo občinski proračun iz tega naslova v letu 2015 prikrajšan za približno 1,5 milijona evrov glede na predhodno leto in to predvsem iz naslova dohodnine ter iz naslova obveznosti države na podlagi zakona o financiranju občin. Če je temeljna zaveza občine Zagorje ob Savi, da bo tudi v letu 2015 nadaljevala tankočutno politiko socialnih transferjev za najbolj ranljive skupine prebivalstva, se bo navedena politika države nujno odrazila v investicijskem delu proračuna. Črpanje evropskih sredstev ostaja temeljna usmeritev, vendar bo na dinamiko črpanja vplivala sposobnost občine zagotavljati lasten delež financiranja investicij.

V takih razmerah je temeljni cilj dokončanje največje naložbe v novejši zgodovini občine Zagorje ob Savi, naložbe v kolektorski sistem in centralno čistilno napravo, za katero so zagotovljena evropska in lastna sredstva. Zahvaljujoč prihrankom v občinskem proračunu v preteklih letih in zahvaljujoč rednemu dotoku evropskih in sredstev iz državnega proračuna so vse situacije poravnane v rokih, znotraj načrtovanih rokov so izvedena tudi vsa dela. V letu 2015 bo čistilna naprava poskusno obratovala, izvedena bodo tudi vsa zaključna dela. Naložba je izrednega pomena z okoljevarstvenega vidika, saj rešuje problem odvajanja in čiščenja odpadnih in meteornih voda v urbanem delu občine v Kisovcu in Zagorju. Za vsa ostala območja, ki jih čistilna naprava ne zajema, je tudi v letu 2015 v proračunu odprta postavka, ki bo še naprej zagotavljala subvencioniranje malih čistilnih naprav, tako da občina odvajanje in čiščenje odpadnih voda rešuje celovito. Poleg okoljevarstvenega vidika ima naložba v kolektorski sistem in čistilno napravo tudi velik učinek na izboljšanje cestne in komunalne infrastrukture na območjih, ki jih pokriva, za kar občina v znatni meri namenja tudi lastna sredstva.

Zaradi navedenih dejstev, ki bodo zaradi državne politike znatno oklestila občinske proračune, občina Zagorje ob Savi v letu 2015 ne bo zmoгла izpeljati več načrtovanih investicij s področja energetske sanacije objektov v občinski lasti, za katere je v letu 2014 pripravila vse potrebne projekte, vendar država ni uspela pripraviti javnih razpisov, na katerih bi kandidirali za evropska sredstva. Projekti energetske sanacije, katerih realizacija bo izpadla v letu 2015, so skupaj vredni več kot 1,5 milijona evra, pri čemer bi morala občina zagotavljati približno 500.000 evrov. Dosedanje energetske sanacije javnih objektov, kjer je bila občina Zagorje doslej izredno uspešna pri pridobivanju evropskih sredstev, dajejo v praksi odlične rezultate, tako na področju velikih prihrankov pri stroških energije, kot tudi pri izboljševanju splošnega izgleda občine. Že kratkoročni izpad teh investicij prinaša negativne posledice, dolgoročno pa bi bile te posledice nepopravljive, saj njihova realizacija prinaša zelo ugodne učinke za prihodnje proračune občine. Zato v načrtih občine vsekakor ostajajo, realizacijo pa bo treba uskladiti z možnostmi proračunov v letih 2016 in pozneje. Izrazite prihranke energije prinašajo tudi prenove kotlovnice v več šolah v okviru javno-zasebnega partnerstva, pri čemer so občini prihranjene investicije, toplotno energijo pa plačuje ceneje kot doslej.

V letu 2014 je bila občina Zagorje ob Savi nadpovprečno uspešna na razpisu za črpanje evropskih sredstev iz naslova regionalnih razvojnih spodbud. V skupnem znesku je bila najuspešnejša med vsemi prijavljenimi občinami, saj je za dva prijavljena projekta prejela sklepa o odobritvi skoraj 3 milijone evropskih sredstev. Skupna vrednost projekta Revitalizacija mestnega trga je 3,5 milijona evrov, projekta Prenova rudarskega muzeja Loke pa 600.000 evrov. Več kot polovica lastnih sredstev za prenovo muzeja je zagotovljenih že v proračunu za leto 2014 in bodo prenesena v leto 2015. Za sofinanciranje projekta revitalizacije mestnega trga pa je treba sredstva za sofinanciranje zagotoviti v letu 2015. Glede na izjemen pomen dokončanja projekta kolektorskega sistema in čistilne naprave, ki pomembno posega v občinski proračun, je bilo pri snovanju proračuna za leto 2015 temeljno vprašanje, kako v skladu z možnostmi izpeljati tudi omenjena projekta iz naslova regionalnih spodbud. Prevladalo je mnenje, da sta projekta revitalizacije mestnega trga in prenova rudarskega muzeja Loke enkratna priložnost za tako ugodno financiranje z evropskimi sredstvi, in da se takšna priložnost ne bo nikoli več ponovila, saj naslednja finančna perspektiva ne predvideva financiranja tovrstnih

projektov. Glede na pretekle izkušnje bo mogoče oba projekta v času realizacije še deloma racionalizirati in zmanjšati njuno vrednost, pri čemer osnovna usmeritev projektov ne bo okrnjena. Projekcija, za koliko bi bilo možno zmanjšati vrednost projektov, je vnesena v predlog proračuna, vendar revitalizacije mestnega trga brez dodatnega zadolževanja občine ne bi bilo mogoče realizirati. Pri pripravi 1. predloga proračuna občina Zagorje ob Savi še ni razpolagala s sofinanserskima pogodbama ministrstva za gospodarstvo, pač le s sklepoma, ki sta zagotavljala približno polovico zneskov evropskih sredstev, za drugo polovico pa je bil sklep zgolj pogojen, če bo državni proračun za 2015 lahko zagotavljal ta sredstva. Tako je bila predvidena zadolžitev 600.000 evrov za financiranje lastne udeležbe. V času priprave 2. predloga proračuna pa je občina Zagorje ob Savi prejela podpisani sofinanserski pogodbi v polnem znesku za oba projekta. V proračun je bilo zato treba vnesti polno vrednost obeh projektov. Pri projektu »Revitalizacija mestnega trga« se lastni delež sredstev zagotavlja z zadolževanjem, zato se je višina zadolževanja za te potrebe podvojila in sicer na skoraj 1,2 mio evrov. To sicer skupno zadolženost občine še vedno ohranja na varni strani in občina ostaja med najmanj zadolženimi in z 235 evri na prebivalca še vedno za polovico pod državnim povprečjem zadolženosti občin. Ker gre za projekt dolgoročnega pomena, bi se del bremena financiranja prenesel na prihodnje obdobje. Med drugim velja poudariti, da bo v okviru projekta energetsko saniran zdravstveni dom, obnovljena bo Weinbergerjeva hiša, ploščad pred muzejem, obnovljenih bo več parkirišč, tudi parkirišče pred občino, prek katerega zamaka v lastniške garaže pod njim, odpravljene bodo mnoge arhitektonske ovire za invalide, središče mesta bo opremljeno z brezžičnim dostopom do spleta. Pri tem velja poudariti, da se je tudi doslej občina Zagorje ob Savi zadolževala izključno za investicije z dolgoročnim učinkom, v nobenem primeru in nikoli pa za financiranje tekočih izdatkov proračuna.

V letu 2015 se bo v skladu z dogovorom med državo in občino na podlagi usklajenega odloka nadaljeval večletni projekt zmanjševanja onesnaženosti zraka s prašnimi delci. Občina Zagorje ob Savi bo v okviru tega projekta med drugim zgradila kolesarsko pot do železniške postaje, z lastnimi in evropskimi sredstvi pa je zgradila sodobno parkirišče (park and ride) s pokrito kolesarnico na območju železniške postaje, na katerega se bo navezovala kolesarska pot. Poleg posodobitve nekaterih cestnih odsekov v okviru izvajanja projekta kolektorskega sistema in čistilne naprave, zlasti v Kisovcu, bodo dokončani tudi projekti za ureditev in umiritev prometa na državni cesti skozi središče Kisovca, realizacija pa bo odvisna od države, če bo zagotavljala sredstva, saj gre za državno cesto. V skladu s prioritetami, določenimi v dogovoru med krajevnimi skupnostmi in občino, se bo v letu 2015 prenavljanje občinskih in krajevnih cest nadaljevalo v zelo omejenem obsegu, saj so občinam za leto 2015 ukinjena sredstva iz naslova zakona o financiranju občin, kar bo imelo izrazito negativne posledice prav na področju občinske in krajevne cestne infrastrukture. Za ponazoritev podatek, da je bilo v letu 2013 teh sredstev še za skoraj 400.000 evrov, v letu 2014 le še okoli 170.000 evrov, v letu 2015 pa nič. V tekočem delu proračuna so zagotovljena sredstva za tekoče vzdrževanje cest in za zimsko službo, prav tako za tekoče vzdrževanje komunalne infrastrukture, znatnejših investicij na ta področja pa proračun za leto 2015 ne predvideva. V skladu z zmožnostmi proračuna se bodo nadaljevale sanacije številnih plazov in sanacije posledic pogostih vremenskih ujm. Ob pričakovanem sofinanciranju države je predviden nov most pri IGM.

Z investicijo v odkup prostorov nekdanje banke na Izlakah je občina Zagorje ob Savi skupaj z občinama Trbovlje in Hrastnik, ki so lastnice Zasavskih lekarn, zagotovila, da bo v letu 2015 v teh prostorih začela delovati nova lekarna. V okviru nadaljevanja prenove objekta OŠ Toneta Okrogarja bo v letu 2015 v šoli na novo urejena jedilnica z garderobami, izdelani pa bodo tudi projekti za novo telovadnico ob šoli. Pravkar je v usklajevanju pogodba o najemu prostorov v zgradbi občine, kamor se bo v kratkem preselil ZSSS. S tem bodo nastali pogoji za odkup prostorov zavoda, kamor se bo širila knjižnica. Zaradi dodatnega znižanja prihodkov iz naslova dohodnine med 1. in 2. predlogom proračuna in zaradi drugih neznank, povezanih s financiranjem lokalnih skupnosti, so sredstva za kupnino prostorov ZSSS začasno izpadla iz proračuna do rebalansa, ki bo potreben prihodnje leto, potem ko bo dokončno znana višina sredstev iz naslova dohodnine. Odkup prostorov ostaja v načrtu, saj se zaradi tega ZSSS tudi seli v prostore na občini.

Tekoči del proračuna je opredeljen s transferji, na višino katerih zaradi zakonskih podlag občina nima vpliva, čeprav v obdobju vse slabšega socialnega položaja nekaterih najbolj ogroženih skupin občank in občanov občina Zagorje ob Savi ohranja nekatere socialne korektive, ki sicer niso zakonsko predpisani. Tako občina kljub zaostrenim javno-finančnim razmeram povečuje izdatke za socialno varnost. Občinski proračun ohranja enkratno pomoč staršem ob rojstvu otroka, ostajajo nadomestila za družinske pomočnike, sofinanciranje domske oskrbe občanov, subvencioniranje najemnin, plačilo šolske prehrane otrokom iz socialno šibkih družin, brezplačni prevozi za osnovnošolce, brezplačni lokalni avtobusni prevoz za upokojene, ostaja tudi plačevanje položnic brez provizij za položnice občine, šol, vrtca in glasbene šole ter stanovanjskega podjetja in komunale. V okviru občine v sodelovanju z nekaterimi odvetniki je organizirana brezplačna pravna pomoč. Proračun v največji možni meri blaži socialni položaj tistih občank in občanov, ki nujno potrebujejo pomoč, poleg tega pa bo

občina Zagorje ob Savi sofinancirala delovanje Rdečega križa ter prek razpisov tudi vseh drugih društev, ki se s svojo dejavnostjo vključujejo v humanitarne akcije.

Kljub izrazito zaostreni finančni situaciji občina Zagorje ob Savi v proračunu za leto 2015 ne bo zmanjševala dosedanje ravni sredstev za sofinanciranje delovanja društev z najrazličnejših področij. Delovanje teh društev je izjemnega pomena za področja kulture, ljubiteljskega in vrhunškega športa, varovanja življenj ljudi in njihovega premoženja, humanitarne dejavnosti in družabnega življenja v vseh okoljih ter za promocijo občine v širšem prostoru, zato bi bilo obseg in kakovost njihovega delovanja nesmotrno krniti. Prav tako proračun v okviru zmožnosti in pristojnosti občine zagotavlja nemoteno in kakovostno dejavnost vrtcev, šol in glasbene šole in drugih javnih zavodov z zagotovitvijo sredstev za redno in investicijsko vzdrževanje objektov.

V letu 2015 bo proračun zagotavljal stabilno financiranje delovanja krajevnih skupnosti in pokrivanje stroškov vzdrževanja javne infrastrukture iz njihovih pristojnosti. Enako je zagotovljeno stabilno financiranje vzdrževanja javne infrastrukture, ki ga za potrebe občine Zagorje opravlja javno podjetje Komunala.

Proračun za leto 2015 določa nadaljnje krčenje materialnih stroškov občinske uprave in javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je občina. Prav tako določa nadaljnje krčenje stroškov prireditvev, katerih organizatorica je občina Zagorje ob Savi, pri čemer bo kakovost ostala na enako visoki ravni, saj je prek razpisov mogoče dosegati nižje stroške in racionalizacijo same organizacije. Javne prireditve vseeno ostajajo pomemben del družabnega življenja v občini in imajo izrazit promotivni učinek, saj iz leta v leto privabljajo rekordno število obiskovalcev tudi od drugod po Sloveniji.

Proračun občine Zagorje ob Savi za leto 2015 zagotavlja nadaljevanje strategije trajnostnega razvoja, ki občino Zagorje ob Savi po vseh parametrih vodi med najrazvitejše v Sloveniji. Po črpanju evropskih sredstev je občina Zagorje ob Savi med najučinkovitejšimi občinami v Sloveniji. V zadnjem mandatu 2010-2014 je bilo počrpanih več kot 15 milijonov evropskih sredstev, v finančni perspektivi 2007-2014 pa prek 20 milijonov, kar je okrog 1200 evrov na prebivalca, to pa občino uvršča v sam slovenski vrh. Pri obsegu socialnih transferjev, predvsem tistih, ki jih zakonodaja ne nalaga, pa v občini Zagorje ob Savi v kriznem obdobju kljub temu obstajajo, pa je med redkimi občinami, ki tak nivo še uspevajo ohranjati.

Glede na vrsto neznanek pri pripravi proračuna 2015 je obstajala tudi možnost začasnega financiranja proračuna za prvo trimesečje 2015. Z vidika upravljanja s proračunom bi bilo to celo manj zahtevno, vendar bi to prineslo tudi nekatere negativne posledice. Prihajalo bi do zamika pri pripravi vrste razpisov, pri čemer bi bila najbolj prizadeta mnoga društva in organizacije, ki konkurirajo na občinskih razpisih. Zato se občina Zagorje ob Savi odloča za težjo pot priprave proračuna 2015.